

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarnia 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—6, w niedziele i święta od 12—1. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie z odnośnikiem 5000000 mk., z przesyłką pocztową 5000000 mk., za granicą 10000000 mk., cena pojedynczego numeru na prowincji 3000000 mk. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr, przed tekstem 1500000 mk. w tekście 1500000 mk., za tekstem 8000000 mk.—W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w Pocz. Kasie Oszcz. № 80187.

Administracja „Dziennika Wileńskiego” prosi prenumeratorów o niezwłoczne zawiadomienie administracji w razie nieakuratnego otrzymania gazety. Prenumeratorów wileńskich prosimy o zgłaszanie reklamacji bezpośrednio do administracji, prenumeratorzy zamiejscowi powinni sprawdzić na właściwej poczcie, czy się znajdują w spisie odbiorców „Dziennika” i na wypadek jakichkolwiek usterek zawiadomić nas niezwłocznie.

Przypominamy Sz. prenumeratorom, iż czas uregulować zaległe opłaty i prenumeratę na marzec.

BANK ZWIĄZKÓW ZIEMIEN

SP. AKC. W WARSZAWIE

ODDZIAŁ w WILNIE — BANK DEWIZOWY

ul. A. Mickiewicza Nr 5, Telef. Nr 335.

PRZYJMUJE ZAPISY i WPLĄTY NA AKCJE

BANKU POLSKIEGO

Przyjmuje wkłady, otwiera rachunki bieżące w efektywnych walutach zagranicznych i rublach złotych (wypłaty w tychże walutach).

Udziela pożyczki pod złoto

Bank Mazowiecki w Warszawie

ODDZIAŁ w WILNIE

PRZYJMUJE ZAPISY i WPLĄTY NA AKCJE BANKU POLSKIEGO;

Przyjmuje wkłady, Otwiera rachunki bieżące w efektywnych walutach zagranicznych i rublach złotych (wypłaty w tychże walutach)

Wykonywa polecenia kupna-sprzedazy walorów na Giełdzie Warszawskiej. Załatwia wszelkie czynności bankowe.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Pożyczki zagraniczne dla Polski.

Do Warszawy nadeszła wiadomość, że król włoski podpisał akt gwarancyjny rządu włoskiego pożyczki dla Polski w wysokości 100.000.000 fr. złotych.

Pożyczka ta zabezpieczona jest na monopolu tytoniowym.

Dowiadujemy się również, że pertraktacje rządu polskiego w sprawie załatwienia pożyczki w Ameryce są na dobrej drodze.

Wierzytelności przedwojonne.

Od 3 dni w Prezydium Rady Ministrów obraduje specjalna konferencja o charakterze ankietowym, zwołana dla rozpoznania sprawy uregulowania wierzytelności przedwojennych. W konferencji bierze udział około 100 osób ze sfer zainteresowanych. Z ramienia Prezydium Rady Ministrów uczestniczy w obradach p. Pełczyński, który na najbliższe posiedzenie Rady Ministrów przedstawi wyniki ankiety. Będą one podstawą dla obrad i decyzji Rady Ministrów.

Sprawa uregulowania wierzytelności przedwojennych wchodzi w ogóle w stadium rozstrzygnięcia. Niezależnie od gromadzenia materiału w tej sprawie Rada Ministrów na posiedzeniu wczorajszym zajmowała się sprawą uregulowania wierzytelności prawnoprywatnych Skarbu Państwa. Przyjęto wniosek Ministra Skarbu o powołanie komisji międzyministerjalnej dla zbadania tej sprawy.

Jak się dowiadujemy przewidywana jest waleryzacja przedwojennych wierzytelności hipotecznych i listów zastawnych.

Rozporządzenie w tej sprawie ma się ukazać, na podstawie ustawy o naprawie Skarbu, w najbliższych czasach i prawdopodobnie wejdzie w życie z dniem 1 kwietnia.

W związku z tem rozwiązaniem jest sprawa specjalnego opodatkowania właścicieli nieruchomości, którzy zbezgaćili się wskutek planowania długów hipotecznych według oficjalnej relacji marki.

Organizacja najwyższych władz wojskowych.

Na posiedzeniu Rady Ministrów dn. 10 b. m. przyjęto w zasadzie opracowany przez M. S. Wojak projekt ustawy organizacji najwyższych władz wojskowych w czasie pokoju.

Wyrok w sprawie gen. Czikiela.

W związku z wypadkami listopadowymi w Krakowie generalni sąd honorowy pod przewodnictwem gen. St. Hallera wydał orzeczenie

w tej sprawie dyskwalifikujące gen. Czikiela, jako nienadającego się do obejmowania dowództw od pułku i wyżej.

Jak słychać gen. Czikiel zgłosił podanie o dymisję.

Sfery gospodarcze a Bank Polski.

WARSZAWA, 10.III. (Pat.) — Dziś w południe odbyła się w Min. Przemysłu i Handlu pod przewodnictwem p. Ministra Przemysłu i Handlu Kiedronia, z udziałem wice-ministra Skarbu p. Klarnera, konferencja z delegatami sfer gospodarczych polskich w sprawie przyspieszenia subskrypcji na akcje Banku Emisyjnego. Po przemówieniu p. ministra Kiedronia, który zwrócił się do zebranych z apelem brania czynnego udziału w subskrypcji na akcje Banku Polskiego, p. wice-minister Skarbu Klarner zobrazował stan w jakim znajduje się w chwili obecnej akcja zapisów na akcjonariuszy Banku Polskiego. Sprawa ewentualnego przedłużenia terminu na zapisy nie powinna mieć miejsca, gdyż sprawa Banku Emisyjnego już dostatecznie dojrzała. W sprawie powyższej odbędzie się w końcu tygodnia u p. premiera Grabskiego, konferencja z przedstawicielami sfer gospodarczych, na której p. premier spodziewa się przedstawienia mu przez delegatów po porozumieniu się z odnośnymi sferami przemysłowymi i handlowymi, konkretnych danych co do ilości zapisów na akcje. P. wice-minister zaznaczył przytem, że będą stosowane dla subskrybentów pewne ulgi. Wszyscy mówcy jednogłośnie dali wyraz zrozumieniu potrzeby jaknajwcześniejszego założenia Banku Emisyjnego, jako korony sanacji skarbu, i wszyscy wyrazili zupełną gotowość poparcia ze swojej strony powyższej akcji. Przyczyny zbyt powolnego tempa subskrypcji należy się dopatrywać w braku środków obrotowych i w braku kredytów, co jest wynikiem polityki kredytowej PKKP i PKO., które to instytucje zamiast usilnie popierać kredytami przemysł i handel, zwłaszcza w dobie przesilenia gospodarczego popierają spółdzielnie, związki miast i t. p. Zwrócono również uwagę na niepotrzebne drażnienie sfer gospodarczych przez nakładanie niesłychanie ogromnych kar przez Urząd do walki z lichwą, co uniemożliwia akcję w kierunku subskrypcji. Podkreślono przytem ciężki stan, w jakim znajduje się obecnie przemysł. Do poprawy tej sytuacji należy dążyć wszelkimi możliwymi środkami, jaknajwydatniejszą pomocą, udzieleniem wszelkiego rodzaju kredytów co ogromnie odbija się między innymi na akcji zapisów na Bank Emisyjny. Przez niektórych przedstawicieli sfer gospodarczych prowadzona jest poważna propaganda na rzecz Banku Emisyjnego.

Ze względu na ciężką sytuację obecną w związku z brakiem środków obrotowych obecni wyrazili

życzenie przedłużenia zapisów na akcje. P. minister Kiedroni w przemówieniu końcowym stwierdził, że w świadomości publicznej dokonywa się poważny zwrot na korzyść przemysłu i handlu, które winny w Polsce, jako w państwie o mozarstwowym stanowisku zająć pierwsze miejsce. Co do odroczenia terminu subskrypcji p. minister wyraził się przeciwko temu ze względu na prestige państwa i zwrócił się z gorącym apelem, ażeby sfery gospodarcze zdobyły się na stanowczy wysiłek w sprawie Banku Emisyjnego, gdyż w przeciwnym razie jako świadectwo niepowodzenia może to być źle zrozumiane zarówno przez społeczeństwo nasze jak i zagranicą. Na wniosek p. prezesa Natansena została przyjęta następująca rezolucja: „Przedstawiciele życia gospodarczego przybyli na wezwanie p. ministra przemysłu i handlu w dniu 10 marca w sprawie subskrypcji na akcje Banku Polskiego, uchwalają następującą rezolucję: Punkt 1. Wszyscy bez wyjątku oświadczają, że mają całkowite zrzeczenie ciężącego na nich obowiązku względem państwa i społeczeństwa, obowiązku przyczynienia się do powstania Banku Polskiego, co zresztą leży w ich bezpośrednim interesie. Punkt 2. Ze akcja subskrypcyjna nie rozwinęła się należycie dotychczas jedynie z powodu braku środków, do czego przyczynia się kryzys w przemyśle i handlu i jednoczesne wstrzymanie przez PKKP operacji lombardowych, jak również wypowiedzenie przez te instytucje kredytów na dzień 1 kwietnia r. b. Niezależnie od powyższego przyczynia się do tego również ograniczenie działalności PKO oraz wymagane aby deklaracje na akcje zostały całkowicie opłacone do końca marca. Zwrócono również uwagę na bardzo dotkliwie odczuwane zwłaszcza przez drobny handel daleko idące represje często nieuzasadnione ze strony komisji do walki z lichwą. Punkt III. Mimo ciężkich przeszkód będą czynione dalsze usiłowania, aby w najbliższym czasie zapisy zostały dokonywane możliwie w największym zakresie. Punkt 4. Że jednak w interesie Skarbu leży aby minister przemysłu i handlu zechciał porozumieć się z p. ministrem skarbu w celu możliwego usunięcia przeszkód wyżej wymienionych, co jest zresztą nie tylko koniecznym w celu przyspieszenia subskrypcji na akcje Banku Polskiego ale i w interesie utrzymania na dotychczasowym poziomie życia gospodarczego i uniknięcia przez to bezrobocia grożącego warstwom robotniczym.

Protest francuski przeciwko wywłaszczeniu w Litwie.

RYGA, 9.III. (tel. wł.). Obywatele francuscy, właściciele obszarów leśnych w Litwie, zwrócili się do rządu litewskiego z protestem prze-

ciwko wywłaszczeniu ich zgodnie z reformą rolną. Sprawa ta przybiera charakter zatargu pomiędzy Litwą i Francją.

Konferencja kowieńska.

RYGA, 9.III. (Tel. wł.) Rząd litewski zwrócił się do rządów łotewskiego i estońskiego z propozycją przybycia na konferencję w

Kownie w dniu 28 marca. Propozycję tę rządy wymienione przyjęły wobec czego konferencja kowieńska rozpoczęła obrady 28 b.

m. i trwać będzie do 31 marca. Prócz Łotwy, Estonji i Litwy w konferencji w charakterze informacyjnym weźmie udział Finlandja.

— Ze strony Łotwy udaje się do Kowna minister spraw zagranicznych Sehja, dyrektor polityczno-gospodarskiego departamentu Schuman, referent oddziału Bałtyckiego Bałodis i chargé d'affaires w Kownie Gilbert.

Zycie ekonomiczne.

Frank złoty.

Kurs obowiązujący.

11 marca	1,800,000 mk.
12 marca	1,800,000 mk.

Dla opłat kolejowych od 1 do 15 marca 1.800.000 mk.

Dla opłat pocztowych od 1 do 15 marca 1.800.000 mk.

Dla wyrobów tytoniowych od 7 do 15 marca 1,800,000 mk.

G I E Ł D A.

Wilno, dn. 10.III.1924 r.

Dolary St. Zjedn. 9.860.000.

Złote: ruble 5100000—5075000.

Listy zastawne i papiery wartościowe: L. Z. Wileń. Banku Ziem. 62000000 8% Państw. Pożyczka Złota 1425000—1400000. Pożyczka polsko-ameryk. 5700000—5900000.

Akcie Wileńsk. Pryw. Banku Handl. 475000.

Warszawska giełda urzędowa z 10.III. Delary St. Zjed. 9.850.000—9.800.000, franki fr. 335.000—332.500, Złoty frank 1800000, bony złote 1350000—1400000, milionówka 725000—850000, pożyczka złota 15000000—15100000, pożyczka dolarewa 5550000—559000—5535000. Tendencja bez zmiany.

Akcie: (W tys. mk.) Bank Handlowy w Warszawie 3400—3450, Bank Kredytowy 1850, Wileński Prywatny Bank Handlowy 480—500, Starachewice 17400—17700—17650, Warszawskie T-Wo Fabryk Cukru 21000—20000—20500, Rudzki 9000—8750—9000 (setki), 9400-9250-9300 (pięćdziesiątki), 9500—9350—9400 (dwudziestki), 9600—9500 (drobne). Tendencja naogół słaba, dla niektórych zwykłowa.

Obligacje pożyczek amerykańskich na akcje Banku Polskiego.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, pragnąc ułatwić posiadaczom obligacji państwowych pożyczek Stanów Zjednoczonych zapisy na akcje Banku Polskiego, przyjmuje jako pokrycie subskrypcji obligacje następujących pożyczek:

United States First Loan 3½% 1947, United States First Loan 4¼% 1947, United States Second Loan 4% 1942, United States Second Loan 4¼% 1928, United States Fourth Loan 4¼% 1938.

Sto dolarów—w obligacji jednej z wymienionych pożyczek wraz z bieżącym kuponem będzie zaliczana jako równoważność pięciu akcji Banku Polskiego, t. j. za 98 50 dolarów.

KOMUNIKAT.

Zebranie zarządu zw. Lud. Nar. m. Wilna odbędzie się we środę dn. 12 marca r. b. o godz. 7 w. w lokalu Redakcji „Dziennika Wileńskiego”.

Na porządku dziennym sprawy pierwszorzędnej wagi, niecierpiące zwłoki.

Samowystarczalność kolei.

(Rozmowa z ministrem kolei żelaznych inż. Tyszką.)

— Niejednokrotnie była poruszana sprawa reorganizacji naszego kolejnictwa i przystosowania kolei do ogólnego planu sanacji skarbu i równowagi budżetu. W ostatnich dniach odbył się w związku z tem cały szereg narad. Pragnąc podzielić się z naszymi czytelnikami dokładnymi informacjami zwróciliśmy się do p. ministra kolei żelaznych p. Tyszki z prośbą o udzielenie nam kilku chwil rozmowy.

— Wobec tego, rozpoczął pan minister, że wytyczną sanacji w dziedzinie kolejnictwa była samowystarczalność kolei, cała moja działalność polega na tem, aby pracować bez deficytu. Śledzę bacznie za dochodami i rozchodami kolei. Aby uzdrowić sprawę finansów kolejowych oddzielono wydatki inwestycyjne od eksploatacyjnych, t. j. wydatki, zmierzające do polepszenia kolei od wydatków, związanych z ruchem.

— Wydatki eksploatacyjne pokrywane są z wpływów bieżących za przewóz kolejami, podczas gdy wydatki na roboty ulepszące nasze kolejnictwo znajdują pokrycie w kapitałach, wpływających z pożyczki kolejowej, której pierwszą serją na 10 milionów złotych polskich wypuszczono obecnie. Sprzedaj pożyczki idzie bardzo pomyślnie i to daje nadzieję, że program robót inwestycyjnych będzie mógł być wykonany.

— A czy inwestycje wpłyną dodatnio na koszty eksploatacji?

— Nieinaczej. Wykonanie robót inwestycyjnych zmniejszy znacznie wydatki eksploatacyjne. Tak np. nabycie nowych parowozów i posługiwanie się nimi zamiast starymi typami wpłynie na zmniejszenie kosztów przewozu jednostki towaru. Rozbudowa stacji zwiększy szybkość przetoków przez nie oraz

zwiększy obrót wagonów. To same można powiedzieć o zastąpieniu szyn starych nowymi, o podkładach, o odbudowie i odnowieniu mostów i t. p.

— Czy wydatki eksploatacyjne zostały zmniejszone?

— Zmniejszenie wydatków eksploatacyjnych jest zapoczątkowane. W najbliższym czasie da to się już odczuć. Do takich spraw należy sprawa węgla, którego gatunek zostaje ulepszony, reorganizacji ulega jego przyjmowanie, maszyniści otrzymywać będą premie za zasczęszenie. Takie postawienie sprawy daje gwarancje oszczędności. Praca w warsztatach jest postawiona na podstawach naukowych, zaniejonowane zostało fachowe szkolnictwo.

— A redukcje?

— Owszem przewidywana jest redukcja, przeprowadzana jednak będzie planowo i stopniowo.

— Czy taryfy przewozowe będą podwyższone?

— Tak od 15 b. m. ulegną wyższe taryfy osobowe, aby podnieść dochodowość kolei w chwili obecnej. Bardzo możliwe, że w niedalekiej przyszłości taryfy te mogą zostać znów niższe, ale obecnie dla samowystarczalności kolei jest konieczne ich podniesienie.

— Na zakończenie chciałbym podkreślić, że jestem najlepszej myśli o przyszłości kolei polskich. Uzdrowienie finansów nastąpi wkrótce, a co najważniejsze, że wśród ogółu pracowników kolejowych jest zrozumienie konieczności samowystarczalności kolei. Wiadomości z linii o stanowisku pracowników napawają otuchą. W tych warunkach meżna będzie stworzyć wielkie oszczędności i pełną gospodarkę kolejową naprzód. H. Niedźwiedzki.

Z Rady Ligi Narodów.

GENEWA, 9.III (Pat.) Członkowie Rady Ligi Narodów przybyli już do Genewy. W dniu jutrzejszym starają się będą oni doprowadzić do ostatecznego załatwienia kwestji Klajpedy oraz sprawy

wy kolonistów niemieckich w Polsce.

PARYŻ, 9.III (Pat.) Przewodniczący rozpoczynającej się jutro sesji Rady Ligi Narodów, delegat Urugwaju Guani oświadczył w

wywiadzie prasowym, że poza sprawą Klajpedy oraz zatargu niemiecko-polskiego do poważniejszych kwestji, jakie podlegają dyskusji, należy sprawa opinji

prawników co do zatargu włosko-greckiego, bardzo interesująca małe państwa, Guani dodał, że prace prawników wywarły jaknajlepsze wrażenie.

Sytuacja skarbowe we Francji.

PARYŻ, 10.III. (Pat.) „Polradjo”. Komisja finansowa senatu przyjęła niemal bez zmiany projekty finansowe Poincaré'go. Nie rozstrzygnięta została tylko kwestja metody realizacji tych projektów. Poincaré, który pozyskał zaufanie Izby dla przeprowadzenia reform finansowych na podstawie ustawy o nadzwyczajnych pełnomocnictwach spotkał się w Senacie z żywą opozycją. Prawdopodobnie przedstawi on formułę kom-

promisową, uwzględniającą oba punkty widzenia.

PARYŻ, 10.III. (Pat.) „Havas” dowiaduje się, iż większość senatorów jest usposobiona przychylnie do całokształtu projektów finansowych. Poszukiwaną jest jedynie formuła kompromisowa.

PRAGA, 10.III. (Pat.) W dzisiejszych obratach pozagiełdowych zaznaczył się szybki spadek franka francuskiego, mianowicie frank spadł do 129 i trzech czwartych.

Republika w Grecji.

ATENY, 9.III (Pat.) Papana-stasiou utworzył nowy rząd republikański, poczem niezwłocznie nastąpi proklamowanie republiki.

ATENY, 10.III (Pat.) W kołach republikańskich uważają, że upadek Cafandasis oznacza fiasko Venizelosa.

ATENY, 10.III (Pat.) Venizelos przed opuszczeniem Grecji wystosował do dzienników greckich pismo w którym wyraża rozgory-

czenie z tego powodu, iż nie miał możności przysłużyć się skutecznie Ojczyźnie. Monarchiści—zaznaczył Venizelos—oskarżali go o przyeznienie się do egzekucji na ministrach ostatniego gabinetu, republikanie zaś o to, że nie chciał dość energicznie popierać ich stanowiska. Wobec tego Venizelos postanowił usunąć się od życia politycznego.

Sejm i Rząd.

Nowy vice-minister Sprawiedliwości.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej podpisał nominację podprokuratora p. Juliana Siemianickiego na podsekretarza stanu w Min. Sprawiedliwości.

Praca nad budżetem.

Dn. 10 b. m. odbyło się posiedzenie komisji budżetowej dla rozpatrzenia budżetu Min. Spraw Wewnętrznych Obecny był na posiedzeniu p. minister spraw wewnętrznych oraz wiceminister Olpiński. Przewodniczący poinformował komisję o dyskusji, która się toczyła na posiedzeniu konwentu senatorów, odbytem przed paru dniami, w sprawie konieczności przyspieszenia prac komisji nad budżetem. Jak wiadomo w toku tej dyskusji wyłonił się projekt odciążenia pracy komisji budżetowej przez powierzenie przygotowania budżetu Min. Spraw Wojsk.,

Skarbu i Kolei odnośnym tak zw. fachowym komisjom. Komisja budżetowa jednomyślnie zgodziła się, aby budżety Min. Kolei przekazać dla przygotowania podkomisji w składzie członków komisji komunikacyjnej z tem, że dla przyszłego czytania budżet Min. Kolei wróci do komisji budżetowej. Następnie jednomyślnie uchwalono przekazać przygotowanie budżetu Min. Skarbu komisji budżetowej. Co się tyczy budżetu Min. Spraw Wojskowych to przekazanie tego budżetu podkomisji w składzie członków komisji wojskowej uznane za przedwezane z tego względu, że budżet tego ministerjum jest przerabiany i będzie dopiero gotów około 1 kwietnia. Wniosek o przekazaniu budżetu generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów komisji komunikacyjnej postanowiono pozostawić decyzji przewodniczącego komisji budżetowej. Co się tyczy zaś budżetu Min. Reform Rolnych postanowio-

no oddać ten budżet komisji rolnej do przygotowania w drugim czytaniu z tem, że dla trzeciego czytania powróci do komisji budżetowej. Następnie komisja przystąpiła do rozpatrywania budżetu Min. Spraw Wewnętrznych.

Dzień polityczny.

Oznaczenie Estońskiego Naczelnika Państwa.

Minister pełnomocny Rzeczypospolitej Wawrzyński w otoczeniu członków poselstwa wręczył dziś naczelnikowi państwa estońskiego—odznaki wielkiej wstęgi „Polonia Restituta”.

Przesilenie w Belgji.

Kombinacje Theunisa zapobiegają sprzeciwowi ze strony Katołków, którzy uważają, że stronnictwo Liberalów będzie zanadto faworyzowane, jeśli otrzyma teki spraw zagranicznych i sprawiedliwości. Stronnictwo flamandzkie uważa Hymansa za zbyt przyjaznego Francji.

Wywóz zboża z Rosji.

Krasin zaprzecza kategorycznie pogłoskom o decyzji rządu sowieckiego przerwania wywozu zboża. Pogłoski te, zdaniem Krasina, są zwykłym manewrem giełdy, mającym na celu podwyższenie cen zboża amerykańskiego na rynku europejskim. Wywóz zboża, mówił dalej Krasin, odbywać się będzie w dalszym ciągu.

Teatr Polski

(Lutnia)

Występy Ireny Solskiej.

Dzisiaj po raz ostatni

„ROMANS” sztuka Seheldona.

Jutro

„CZAROWNICA” Jensena.

Początek o g. 8 w.

Teatr Wielki

(na Pohulance)

Dzisiaj

„OPOWIEŚCI HOFFMANA” opera Offenbacha.

Jutro dla intelig. pracujących po emach znizonych

„Niech mnie djabli wezmą” operetka Reichweina

Początek o g. 8 w.

D-rzy Bujański, Obiezierski i Waszkiewicz lokują położnicę i chore z cierpieniami kobiecemi w Zakładzie Położniczym. ul. W. Pohulanka Nr. 31.

Wydawnictwo artystyczne litewskie o Wilnie.

Dla młodszej Wilna niema radośniejszej chwili nad ukazanie się w druku nowej publikacji związanej z ukończeniem miastem, a zwłaszcza z jego przeszłością.

Takim darem naprawdę świątecznym było wydanie przez Za wadzkiego w r. 1912 w Wilnie zbioru reprodukcji rysunków Fr. Smuglewicza w przepysznych ramach Ferdynanda Ruszczyca p. t. „Wilno z przed stu lat”, a nawet później, w ciężkiej dobie okupacji niemieckiej, witalnym szerzej artystycznie wydawnictwem niemieckim, poświęconym Wilnu, począwszy od broszury prof. uniwers. w Bonn Clemena w r. 1916 i kończąc na książce prof. z Jeny Webersa w r. 1918, starając się zapomnieć o tendencyjnej treści komentarzy, świadomie przemilczających o wpływach kultury artystycznej polskiej i nie mała całą sztukę architektoniczną wileńską przypisyjących zasłudze i geniuszowi niemieckiemu. Rozprawił się z tem w swoim czasie ks. Dettloff w „Kurjerze Poznańskim”, my zaś, Wilnianie, rozchwytywaliśmy je, delectując się walorami artystycznymi publikacji, zachwycaliśmy się zbraniami poraż pierwszy w tak wielkiej masie najcenniejszymi pamiątkami dawnej kultury Wilna, podaliśmy w tak pięknej formie, i wydawnictwa niemieckie, lubo wyszczone w świat w znacznej liczbie egzemplarzy, są dziś już rzadkością w handlu księgarskim. Bo dumą wzbierały piersi nasze, że przecież najcenniejszy wróg chylił czoło przed pięknem miasta naszego.

Z nie mniejszem też wzruszeniem brałem do rąk album w języku litewskim p. t. „Vilnius 1323 —

1923”, jak daty poświęcają poświęcone upamiętnieniu sześćsetnej rocznicy przeniesienia przez Giedyminą swą stolicę z Trok do Wilna. Ukazało się one na schyłku roku ubiegłego nakładem spółki „Svyturis”, do niedawna w Wilnie, obecnie w Kownie siedzibę swoją mającej.

Rozpoczyna je „Przegląd historyczny” miasta pióra pp. K. Binkisa i P. Tarulisa, doprowadzony do „okupacji” polskiej i czasów Litwy Środkowej. Jest to kompilacja bezkrytycznie oparta wyłącznie na starszych materiałach drukowanych, bez uwzględnienia nowszych, prostujących lub wręcz obalających dawne wersje legendarne. Powtórzono więc tu jeszcze raz fantastyczne opisy „Panteonu” litewskiego na Antokolu, murwanej świątyni Perkunasa, na baszcie której później zawisły dzwony katedralne i t. p. bajki, w które już dziś żaden szanujący się historyk Wilna nie wierzy. Polacy, jak Deus ex machina, zjawiają się w opowieści pp. Binkisa i Tarulisa dopiero w r. 1919, gdy po ustąpieniu Niemców „polscy właściciele majątków zorganizowali własnych legionistów” w celu opanowania miasta. Jednocześnie powstał ożywiony ruch proletariatu zorganizowani „robotnicy wileńscy” również zapragnęli objąć władzę, wskutek czego między nimi a „polskimi legionistami” zawiła krwawa walka trwająca trzy dni. „Wodowie robotników nie chcą poddać się przeciwnikom odebrali sobie życie”. Potem przysłała „rosyjska armia czerwoną”, którą wyparł „okupanci polscy”, któryh wzajem usunęli „rosyjscy bolszewicy”. I tu rewelacja: gdy bolszewicy nadciągali—Polacy cofając się „walczyli pod samem Wilnem z wojskiem

litewskiem, w żaden sposób nie chcąc, aby Litwini pierwsi miasto zajęli”. A potem po porozumieniu się litewsko-rosyjskiem wkroczenie Litwinów do Wilna, zapanowanie ładu i spokoju, radość i zadowolenie mieszkańców... Lecz tu znów znaleźli się „powstańcy” (uczyszł autorów) Żeligowskiego, Litwini musieli ustąpić przed przeważającymi siłami, narodziny „Środkowej Litwy”... I rzecz charakterystyczna, że o ile autorowie litewscy nie wspomnieli ani słowa o zachowaniu się bolszewików w Wilnie, to parokrotnie podkreślili prześladowania, uciski, areszty Litwinów przez „okupantów polskich”. Niestety więc mamy tu jeszcze jedną litewską patriotyczno-agitacyjną publikację antypolską.

A jakaż szkoda, że ta łyżka dziegieciu zasmarowała całą beczkę najprzedniejszego „Kowieńskiego” miodu, zebranego w samem albumie Przeglądając te 200 wspaniałych, znakomicie odbitych na kredowym papierze, rycy, czyniących prawdziwy zaszczyt drukarni berlińskiej p. Otto Elsnera, w zupełności zapomina się o wycieczkach pp. Binkisa i Tarulisa, niemogących wzbudzić do poziomu artystycznego wydawnictwa.

Doży format, 32x24 1/2 etm., pozwolił na danie dużych klisz, spośród których 6 osobnych kolorowych C-kość podzielona została na 11 grup: Widoki ogólne i ulice.—Kościóły gotyckie.—Katedra.—św. Piotr.—Uniwersytet i kościół.—św. Jana.—Ostra Brama i kościóły barokowe.—Ratusz i pałac pobożni.—Synagoga, cmentarze i meczet.—Pałace, gmachy i dworki.—Bramy, dziedzińce i sklepienia.—Werk, Kalwarja i przyroda okolic Wilna.

Podział ten na grupy nie wytrzymuje krytyki. Należało zgru-

pować albo w porządku chronologicznym stylów, albo według treści. Podczas gdy przyjęty przez wydawców układ wprowadził pewien chaos, pozbawiony logicznego usprawiedliwienia.

W tytule zaznaczone, że ryciny są reprodukcjami z fotografii J. Bułhaka i S. Fleurego, starych litografii i rysunków Smuglewicza, zaś miały, finały i inne ozdoby w tekście są roboty Pawła Galana (mówiąc nawiasem, znanego dawniej w Wilnie pod nazwiskiem Hołowni) I tu mamy znów zgrzyt tem przykrejszy, że wkraczający w dziedzinę etyki wydawniczej i lojalności wobec autorów plastyków. Śród cywilizowanych narodów już tylko przedsiębiorcy zgola nie liczący się z opinją, korzystają z cudzych utworów bez pozwolenia autorów. Ale ci są ścigani sędownie i ponoszą skutki. Jeżeli więc nieprzyzwoitością było ze strony „Svyturisa” zapożyczenie rysunków Smuglewicza (oryginały w Muzeum Czapskich w Krakowie) z wydawnictwa polskiego „Wilno z przed stu lat” bez podania źródła, to już wręcz karygodnym jest skorzystanie z fotografii p. Bułhaka bez jego wiedzy i zezwolenia. A tych fotografii na ogólną liczbę 202 rycin wzięto 143! Jest to już beceremonjalność, jakiej niedopusili się autorowie niemiecy podczas okupowania Wilna, a przecież wiadomo, że w prawie zdobywey, widzieli oni źródło wszelkich innych praw wobec ludności podbitej. Lecz nie dosyć tego! Wydawnictwo kowieńskie zostało zakończone dwoma planami: znanym powszechnie niemieckim Brauna i nowym litewskim z podpisem „Is F. Rusčycio peš”, co znaczy z rysunku F. Ruszczyca”. Innymi słowy możnaby sądzić, że F. Ruszczyca jest autorem planu ze wszyst-

kiemi napisami i wyjaśnieniami na nim w języku litewskim. Tymczasem wydawcy kowieńscy znów bez żadnej ceremonji wyjęli z wymienionego wydawnictwa polskiego „Plan murów i bram miejskich opracowany specjalnie dla wydawnictwa Fr. Smuglewicza — Wilno, z przed stu lat”, nakreślony przez O. Halickiego i ozdobiony ramą i ornamentem przez F. Ruszczyca. Opuszczono więc nazwisko O. Halickiego i ozdobiony ramą i ornamentem przez F. Ruszczyca. prof. Ruszczyca, wykrobano zacytowany przez nas w eudyzysłowie napis, przetłumaczono ulice na język litewski i podano czytelnikowi za oryginał, przemilczając o polskim jego pochodzeniu, gdy tymczasem w planie Brauna zachowano jego oryginalny język niemiecki.

Jestem przekonany, że prof. Ruszczyca i p. Bułhak z całą gotowością użyłyby (jak to czynili zawsze dotychczas) utworów swego talentu dla celów godziwej propagandy umiłowania Wilna, które, niestety, miast jednoczyć dwa bliskie sobie narody, stało się jabłkiem niezgody i przedmiotem walki na śmierć i życie. Być może, że postawiliby wydawcom pewne warunki natury moralnej, aby wydawnictwo czysto artystyczne i piękne nie stało się narzędziem brzydkiej propagandy nienawidliwej.

Między Litwą a Polską niema konwencji zabezpieczającej autorskie prawowłasności, co więcej rząd litewski stałe głosi, że Litwa jest w stanie wojny z Polską. Nie więc dziwnego, że kowieńska spółka „Svyturis” traktowała własność polską jako łup wojenny, którego po nastaniu stosunków normalnych będzie musiała się sama wstydzici.

Michał Brenstein.

Wiadomości bieżące.

Urzędowe.

Dziennik Urzędowy Delegata Rządu. Wyszedł z druku kolejny (2/25 numer Dziennika Urzędowego Delegata Rządu w Wilnie) za m. luty. Na treść poza działem urzędowym składa się w dziale nieurzędowym sprawozdanie z ostatniego zjazdu starostów Ziemi Wileńskiej, odezwa komitetu organizacyjnego Banku Polskiego, Rozporządzenia Kasy Chorych i inne.

Z miasta.

Na Skarb. Sprzedaż nalepek Ruszczyca na Skarb Narodowy już się rozpoczęła. Nabyć je można w Urzędach, w Bankach i w Sekretariacie Komitetu popierania Skarbu Narodowego (Delegatura, plac Magdaleny 2, godz. 1—3).

Grono upoważnionych osób będzie ją sprzedawało po domach. Cena nalepki wynosi 5 milionów. Niech drzwi każdego mieszkania, niech każde okno sklepowe przyzdobi widomy znak złożonej ofiary.

Miesiąc marzec jest w Wilnie miesiącem Skarbu Narodowego.

Urząd Probieczy (Trocka 10) stale przyjmuje dary w kruszczach szlachetnych, wydaje kwity i nalepki.

Wilnianie, nie ociągajmy się! Każdy z nas rad Ojczyźnie życie swe odda w potrzebie, dziś Ona żąda od nas złota!

Wszystko dla Skarbu!
Kupujcie nalepkę!

Dalsze zapisy na akcje Banku Polskiego. Tydzień ubiegły był bardziej ożywiony niż poprzedni przy zapisywaniu się w oddziale Wileńskim P. K. K. P. na akcje Banku Polskiego. Wśród subskrybentów poezawazy od 5 akcji wwyż mamy zapisy następujące: Centrala Spółdzielni Rolniczo-Handlowych—7 akcji, Sebastian Rudnicki—25 akcji, Józef Jurkowski—5, Bronisław Krzyżanowski łącznie z poprzednimi—15, Anna Wolbekowa—5, Stanisław Wańkowiec (jun.)—5, Dom handlowy „Br. Jabłkowski”—25, Edward Desz—10, Spółka ake. „Papier” łącznie z poprzednimi—15, Natalia Rudnicka—5, Jan Krzywicz—5, Józef Polomski—10, Wł. Chądzyński—25, Ksawery Gorzuchowski—10, Wincenty Lutosławski—5, Julian Bergolecki—8 i Stanisław Szczykowski—8. Ogółem od 7 lutego do 9 marca r. b. w oddziale Wileńskim P. K. K. P. zakupiono 1472 akcji przez 255 osób. W tygodniu ubiegłym wpłynęło do kasy subskrypcyjnej akcji monet złotych na sumę 30.800 złotych polskich, wśród monet złotych przeważały ruble złote.

Przełwice zamykania sklepów o godz. 7-mej wieczorem. Związek żydowski pracowników handlowych zwrócił się z memorjałem do Rady miejskiej Inspektoratu pracy i Delegata Rządu w sprawie zamierzonego przedłużenia godzin handlu do godz. 7-mej wieczorem. Memorjał wskazuje, że takie przedłużenie handlu spowoduje stratę wieczorów pracowników handlowych.

Od Magistratu otrzymujemy z prośbą o umieszczenie następującego dokumentu:

Publiczność uczęszczająca do kinematografów proszona jest, dla uniknięcia nieporozumień, zachowywać bilety przez cały czas spektaklu i nie oddawać je kontrolerom przy wejściu na salę. Kontrolerzy właściciele tych zakładów jak i Magistrat obowiązani są tylko kontrolować bilety nie zaś odbierać takowe.

Peświenienie poradni Polskiego Zrzeszenia Lekarzy Specjalistów. W niedzielę dn. 9 b. m. o g. 1 po poł. odbyło się uroczyste poświęcenie poradni Polskiego Zrzeszenia Lekarzy Specjalistów. Nowa poradnia jest pierwszą tego typu instytucją polską w Wilnie. Energię zarządu w osobach dr. Mozyńskiego, Umiastowskiego i Kisielewskiego, oraz kierowniczą odpowiedzialnego dr. Dobrzańskiego doprowadziła do powstania tej nowej placówki polskiej w Wilnie w jej mitym lokalu przy ul. Garbarskiej Nr. 3. Obecnie obraduje w poradni 15 lekarzy specjalistów.

Uruchomione są następujące działy: chorób wewnętrznych, kobiecych, nerwowych, wenerycznych i skórnych, dziecięcych, ocznych, nosa, gardła i uszu, dział chirurgii i gabinet deatystyczny. Poradnia korzysta z gabinetu Roentgenowskiego szpitala kolejowego. Zarząd zapowiada rozszerzenie stopniowo poradni. Uroczyste poświęcenia dokonał ks. proboszcz Kulesza w asyście ks. proboszcza Tadeusza Zawadzkiego. Na uroczystości obecni byli m. in. pp. prezydent Bańkowski, wiceprezydent Łokuciewski, komisarz Wimber, prof. Władyczko, dr. Kozłowski i inni. Po poświęceniu i serdecznej przemowie ks. Kuleszy gospodarze podejmowali zebranych gości śniadaniem.

Z życia stowarzyszeń.

Towarzystwo Popierania Kooperacji. Kolejny wieczór dyskusyjny Twa Popierania Kooperacji odbędzie się we środę dn. 12 go marca r. b. o godz. 7 ej wieczór w lokalu Spółdzielczego Banku Ludowego (ul. Ad. Mickiewicza Nr. 7, 1-sze piętro) z następującym programem dziennym: referat p. E. Budzki „Konsolidacja ruchu spółdzielczego na Wileńszczyźnie, dyskusja.

Wstęp dla członków i wprowadzonych gości — wolny.

Zapisy na członków przyjmuje sekretarz Towarzystwa p. Kokościński — Ad. Mickiewicza Nr. 19, Centrala Stowarzyszeń Rolniczo-Handlowych, godz. 9—3.

Z Tow. Nauk. Lekarskiego. Dnia 12 b. m. o godz. 8 wiecz. w gmachu uniwersytetu (Świętojańska 26, sala Śniadeckich) odbędzie się posiedzenie Twa Nauk. Lekarskiego. Porządek dzienny obejmuje: dr. Bądziński i dr. Wasilewski — demonstracje chorych z II kliniki chorób wewnętrznych U. S. B.; prof. Trzebiński — demonstracja preparatu; dr. Zarcyn — W sprawie transfuzji krwi.

Z życia litewskiego. Przygotowywanie demonstracji litewskich. „Lietuvos Rytai” Nr. 30 rozwija agitację aby w czasie pielgrzymek do Kalwarii organizowane były święta pieśni podobne jak to robili estończycy za czasów niewoli carskiej. Święta takie gazeta litewska zaleca urzędnikom w czasie letnich wycieczek religijnych do Kalwarii. Wielotyśne tłumy powinny wówczas śpiewać pieśni litewskie. „Święta pieśni” mają zastąpić jakoby obchody narodowe.

Sprawy samorządowe. Budżety Samorządów. Zostały sporządzone oficjalne dane o budżetach samorządów powiatowych w r. 1923 i na r. 1924. Cyfry budżetów sejmików w państwowym powiatach Ziemi Wileńskiej przeliczone we frankach złotych w r. ub. przedstawiają się następująco: Pow. Wileńsko-Trocki: 650599, Oszmiański 3675568, Święciański 397750, Braślawski 170852, Dunajewicki 623042, Dziśnieński 1071650, Wilejski 558876. W r. b. pow. Wileńsko-Trocki 605622, Oszmiański 224323, Święciański 459198, Braślawski 189058, Dunajewicki 412012, Dziśnieński 467677, Wilejski 422295. Stosunkowo zmniejszenie się sumy budżetów tłumaczy należy a) wprowadzeniem jaknajdalej idących oszczędności w gospodarce samorządowej, b) zmniejszeniem wydatków osobowych, c) doprowadzeniem do samowystarczalności niemal wszystkich instytucji samorządowych. Objawem powszechnym dla Wileńszczyzny jest zwiększenie wydatków na rolnictwo.

Zjazd osadników wojskowych. Dn. 2 b. m. odbył się w Dunajewiczach Zjazd osadników wojskowych z powiatu. Z powyższych uchwał charakterystyczną jest uchwała, zwracająca się do władz administracyjnych z apelem o popieranie akcji samorządów, zmierzającej do podniesienia rolnictwa, przez akceptowanie odpowiednich budżetów komunalnych na rolnictwo.

Zatwierdzenie budżetów sejmików powiatowych. Delegatura Rządu zatwierdziła budżety wy-

działów powiatów sejmików Dziśnieńskiego i Braślawskiego. W czasie najbliższym zatwierdzenie uzyskają budżety sejmików Wilejskiego i Oszmiańskiego.

Uproszczenie działalności sejmików powiatowych. Dotychczas każda uchwała sejmiku powiatowego, dotycząca podatków wymagała z roku na rok zatwierdzenia władz nadzorezych, co wywoływało wstrzymanie prawidłowej gospodarki samorządów, gdyż zatwierdzenia uchwał przychodziły ze znacznym opóźnieniem. Obecnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśniło, iż uchwały podatkowe raz zatwierdzone mają moc obowiązującą i w latach następnym aż do odwołania, o ile sejmik w latach następnym nie poczynił jakiegokolwiek zastrzeżeń w statucie.

Z życia żydowskiego.

Żydowska Rada Narodowa. „Di Cajt” donosi, że gmina wileńska otrzymała list od Tymczasowej Rady Nadzorezej w Warszawie, że 15 i 17 marca odbędzie się organizacyjne zebranie Rady Narodowej. Kandydatami są ci żydzi, którzy figurowali podczas wyborów do Sejmu na liście Nr 16 i otrzymali nie mniej 5000 głosów. Jak widzimy z powyższego charakter polityczny przyszłej Rady Narodowej jest już z góry określony. Będzie to nadbudowa Klubu żydowskiego w Sejmie.

Po pożarze teatru żydowskiego. „Tog” pożar jednego teatru żydowskiego uważa za klęskę kulturalną jaką dotknięte zostało społeczeństwo żydowskie i pisze, że projektowana jest szeroka akcja na wybudowanie nowego gmachu dla teatru żydowskiego w Wilnie. Radni miejscy żydzi mają wystąpić z projektem oddania truppe żydowskiej gmachu po-ratuskowego po dokonaniu koniecznych przeróbek technicznych.

Echa wyników wyborów do Komitetu Obywatelskiego. „Di Cajt” podaje wynik wyborów do Obywatelskiego Komitetu-walki z drożyzną i lichwą, przy których jak już pisaliśmy nie przeszedł ani jeden kandydat żyd nawołuje społeczeństwo żydowskie, aby nad tem dobrze się namyśliło.

Apel do robotników polskich. „Tog” donosi, że żydowska sekcja kulturalna Związków Zawodowych postanowiła zwrócić się do Komisji Okręgowej Związków Zawodowych i do polskiej sekcji kulturalnej w sprawie urzędzenia zebrań robotników polskich poświęconych sprawie żydowskiej szkoły świeckiej.

Wypadki.

Pożar teatru żydowskiego. W niedzielę dn. 9 b. m. pastwa pożaru padł teatr żydowski „Palace” przy Konnym zanku. Ogień został zauważony około godziny 1 po południu, na skutek zapalenia się widowni gryzącym dymem. Zaalarmowana straż ogiowa przybyła w składzie jednego plutonu z komendantem straży, p. Waligórą na miejsce wypadku.

Stwierdzono, że ogień rozwinął się na strychu nad widownią, między sufitem i dachem, nie wydobywając się nazwewnątrz. Wejście na strych utrudnione w normalnych warunkach, przy szalejącym ogniu stało się niemożliwe. Przybyła reszta straży ogiowej, kolejarza i ochotnicza straż ogiowa, te ostatnie dopiero koło g. 4-tej. Po wyrabaniu dachu zaczęto wnętrze strychu zalewać wodą, przyrzem blacha, okrywająca dach była tak rozgrzana, że strażacy ledwo się mogli za nią utrzymać, w dodatku zaś cała konstrukcja dachowa groziła zawaleniem. Ujawniła się przytem cała niedostateczność przyrzadów robotniczych, w które zaopatrzona jest nowa straż miejska. Tylko bezwzględnie ofiarnej i bohaterkiej służbie strażaków zawdzięczać należy, że ogień nie rozszerzył się na resztę budynku, obejmującą hotel „Palace” oraz sklepy jubilerskie „Zalkinda” i inne.

Praca strażaków trwała do godziny jedenastej w nocy. Teatr żydowski uległ kompletnemu niemal zniszczeniu. Zawalił się sufit i części dachu, oraz wypadły wielkie okna. Straty de tej pory nie obliczone. Przyezyna pożaru było

DOM BANKOWY

T. BUNIMOWICZ

BANK DEWIZOWY

PRZYJMUJE ZAPISY i WPŁATY
na **AKCJE BANKU POLSKIEGO.**
PRZYJMUJE NA OPROCENTOWANIE
DOLARY i RUBLE ZŁOTE

(wypłaty w tychże walutach)

Wykonuje polecenia kupna — sprzedaży **walorów [na giełdzie warszawskiej.]** Złatwia wszelkie czynności bankowe.

krótkie spięcie i zapalenie się przewodników elektrycznych.

Przy tej okazji podnieść należy sprawę, tylokrotnie poruszaną na łamach prasy, sprawę kompletne go zaniedbania i opuszczenia straży ogiowej, którą magistrat traktuje jako „malum necessarium” i systematycznie uchyla się od wszelkich na ten cel inwestycji.

Każdy większy pożar robi tę sprawę aktualną, mówi się wtedy o tem, że na załodzie nawet parowe pompy są przeżytkiem, a coż dopiero ręczne, jak nasze Wileńskie, że straży trzeba by dostarczyć aut i innych współczesnych urządzeń, jednak po paru dniach wrażenie mają i cisza aż do nowego pożaru.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski (Lutnia). „Romans” Scheldona grany dziś będzie po raz ostatni, ze znakomitą odtwórczynią roli Cavallini Ireną Solką, oraz reżyserem K. Tatarakiewiczem w roli pastora.

Występy „Qui pro quo”. Teatr żartu, satyry i ironji pod nazwą „Qui pro quo”, da w Wilnie repertuar, który w Warszawie cieszył się powodzeniem największym. Pierwsze przedstawienie w dniu 19 b. m. o godz. 10-jej wiecz.

Sądy.

O napad rabunkowy. Wczoraj rozpoczęła się w sądzie doraźnym sprawa Zygmunta Łopaty, Szymkiewicza i Matuszewicza, oskarżonych o napad rabunkowy, dokonany przy końcu ub. m. w Wilnie przy ul. Wielkiej Nr. 29, na mieszkaniu p. Bartoszewiczowej.

Oskarżał prokurator Jankiewicz. Przewodniczył sędzia Owsiński. Obronę podjęli adwokaci Nejman i Bajraszewski. Postępowanie sądowe zostało ukończone, ostatnie zaś słowo oskarżonych i wyrok nastąpi dzisiaj w godzinach przedpołudniowych.

Szymkiewiczowi i Matuszewiczowi dodatkowo udowodniono przynależność do bojowych organizacji litewskich.

Do wiadomości władzy woj-skowej.

Przed rokiem mniej więcej wskazał „Dziennik Wil.” na niewłaściwość zmuszania żołnierzy w święta

i niedziele do takich robót jak wywózka gnoju i t. p. Notatka ta, o ile pamiętam, narobiła dużo wrzawy, w rezultacie zaś ukazało się rozporządzenie gen. Griebzcha, przypominające raz jeszcze istniejący zakaz używania żołnierzy do podobnych robót w dni święteczne, z wyjątkiem oczywistych wypadków nagłych, niecierpiących zwłoki, podyktowanych np. przez konieczność wojenną.

Jak skrupulatnie przez niektórych oficerów obserwowane są rozporządzenia zwierzchności, o tem niech świadczy fakt następujący: W niedzielę 9 b. m. o godzinie 11-tej, a więc w czasie, gdy w kościołach odbywa się nabożeństwo, gdy wszystkie sklepy, nie wyłączając innowierczych, są zamknięte, a wszelka praca zakazana, widziano na zanku Bernardyńskim pięć wojskowych, parokonnich sań, grupa żołnierzy w powie czola ładowała na nie drwa, meble i inne sprzęty domowe. Żołnierze byli 85 p. p., jak dowiedziałem się skład inąd, przewozili oni rzeczy p. kap. Strumiłło, przeprowadzonego świeżo z Wilna do Wilejki.

Nie wiem o ile oficer ma prawo korzystać z pracy żołnierzy, oraz taboru wojskowego dla swych potrzeb prywatnych, w każdym bądź razie przewożenie mebli nie należy chyba do wypadków nagłych i niecierpiących zwłoki, zmuszanie zaś żołnierzy do pracy w dzień święteczny wywołuje bardzo niepożądany ferment i niezadowolone w wojsku, najgorsze wrażenie wywiera na ludności cywilnej, ponadto jest jaskrawym przykładem zupełnego lekceważenia przez niektórych oficerów wyrażnych rozkazów zwierzchności.

Miejmy nadzieję, iż władze zechcą zająć się tym wypadkiem i zopobiedz na przyszłość podobnemu zgrzeszeniu. X. S. M.

Odstępuje się

lokal z 5 pokoi i kuchnią z umebloowaniem. Nadający się pod mieszkanie sklep, biuro, restaurację bank i t. d. Adres w Redakcji „Dz. Wil.”

Dr. E. BIRZOWSKI choroby weneryczne, syfilis i skórne. Przyjmuje od g. 11½—2 i 4—7, panie od godz. 3—4 p. p. Ul. Jagiellońska 3, m. 5 (róg. Ad. Mickiewicza).

Udzielam lekcje kroju, szycie bielizny, haft biały, jedwabiem, złotem, i inne roboty ręczne, wyroby ze słomy, rajji, pantofle. Daję pracę zarobkową w miejscu i na dom. Legionowa 41. m. 1.

Ohmistrzyni praktyczna z dobrmi rekomendacjami potrzebuje na wieś, zgłaszać się Arsenska 6 m. 5 od 2—4 g.

Dr. Czesław Koneczny Chirurgja jamy ustnej. Choroby zębów. Sztuczne zęby. (Wojskowym i urzędnikom na raty.) Mickiewicza 11 (gdzie kino), od 10—12½ i od 4—6½.

Dr. Wołodźko ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Od godz. 12—2 i 5—6. Zawalna 22.

Akuszerka

z Warszawy udziela porad ciężarnym. Przyjmuje od 6 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.

Ogrodniczka, lub sametny ogrodnik potrzebni do majtaku pod Wilnem, zgłaszać się z rekomendacjami Arsenska 6 m. 5 od 2 do 4 g.

Otomana nowa do sprzedania Główna ulica 88—1 wejście z Przejazdowej.

Ważne dla pp. adwokatów i przemysłowców! Przepisywanie aktów listów kupieckich — bilansów złatwia szybko i tanio Biuro przepisująco i tłumaczeń. Pl. Orzeszkowej Nr. 3.

SIANO

dobrego gatunku sprzedaje się. Ludwisarska 4 m. 15.

Zgubiona książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Wilno na imię Maks Arockiego, zamieszkałego w miast. Soły — unieważnia się.

Zgubione tymczasowe zaświadczenie demobilizacji za Nr. 512/23 wydane w Wołożynie na imię Leonarda Filipowicza zamieszkałego w miast. Trystań — unieważnia się.

Poszukuje w dzierzawę młyn wodnego łaskawe oferty nadsyłać lub oświadczyć owoje: Wilno, Saska-Kępa 4 z Napoleonem Szujskim.

Zg. książkę wojsk. wyd. przez 1-szy pułk Legionów na imię Lejby Gordonsena, zam. przy ul. Zmudzkiej 12 — unieważnia się.

Zg. numer dorozkarski (412) wyd. przez Wydział Ruchu Kołowego Pol. Państw. na imię Kazimierza Cyronka — unieważnia się.

Mieszkanie z trzech pokoi, kuchnią i wygodami do odstąpienia zaraz dowieźć się w Hotelu New York W. Pohulanka p. kój № 10 od godz. 4—5.

Urządzenia sklepowe solidnej — roboty politerowane do sprzedania Wileńska 3. — Sklep № 6.

Pies — wilk 4½ mies. duży sprzedaje się tanio, ul. Wileńska 34, m. 1.

2½ — miesięczne wyżły (pointery) do sprzedania. Zakretowa 15, Adolf Matoszek od 1-jej do 4-jej.

D-r. Med.
Antoni Hołowko
CHOROBY KOBIECE
Od 11—1.
Zawalna 11 m. 1.

Wdowa obolała rodzina prosi o pomoc materialną. Łaskawe datki prosi składać do „Adm. Dz. Wil.” pod „H. F.”

Młoda kobieta poszukuje jakiegokolwiek pracy. Posiada rekomendacje. Oferty pod „Młoda” do Adm. „Dz. Wil.”

OGŁOSZENIE LICYTACJI.

Spółka Akcyjna „Wileńskie Składy Towarowe Pacific“ w Wilnie, na zasadzie § 8 statutu Spółki ogłoszonego w Dzienn. Urzęd. T. K. R. Nr. 31. (41) z dn. 30 września 1921 r. ogłasza niniejszym licytację na nieodebrane ze składów „Pacific“ przy ul. Kurlandzkiej Nr. 6 niżej wyszczególnione towary na dzień 19 maja 1924 roku, o godz. 9 rano w lokalu Składów.

L. p.	Data zmagazynowania towaru na składzie.	Imię i nazwisko składającego towar	Imię i nazwisko na które magazynuje się towar	Stacja nadawcza i N. dokument. kolejow.	Nazwa towaru	Rodzaj opakowania	Ilość miejsc	Waga w kg.	U w a g i
1	2/1 1923	Feliks Ulewicz	dla siebie	złożył osobiście	manufaktura	bele	3	184	Towar do oglądania na składzie w Wilnie przy ulicy Kurlandzkiej Nr 6 pozyskano od dn. 9 maja r. b. w godzinach od 9-ej do 10-tej zrana
2	23/1 1923	Huta Szkłan. Tow. „Orfin“ w Wilnie	M. Kacnelson w Warszawie Kapucyńska 3	zwezione ze skl. z Huty farami przez fir. „Orfin“	butelki próżne i tłuk	partja			
3	1/2 1923	Wincenty Migdał Zakopane Krupówka 79	W. Migdał (F. Ulewicz od przyjęcia w dn. 12.2 1923 r. odmówił się)	Lwów, bagaż kw. Nr. 02374	manufaktura	bele	2	82	
4	26/3 1923	D/H F. Zdebich Wilno, Mickiewicza 44	dla siebie	złożył osobiście	farba	beczka	1	120	

Dyrekcja.

Kino-Teatr „**HELIOS**“ ul. Wileńska 88. **Dziś!** Szezyt sztuki polskiej Głośne arcydzieło p. **Stefana Żeromskiego**. t. **„DZIEJE GRZECHU“** Dramat w 6 akt. Akcja się odbywa w Warszawie i we Włoszech w roli głównej **Stanisława Gałgona**.

KINO TEATR „**POLONJA**“ Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjan. **DZIŚ!** Najwspanialszy szlager bieżącego sezonu. **SZALEŃSTWO z MIŁOŚCI** Siyana z niezwyklej urady tancerka Anita Barber ureca. Ila Lorm i znakomity Carl de Vogt w rolach głównych. Noene speiunki wielkomijskie. — Palarnia opium. — Modny dancig. — Zycie gorników. — Wyszadzenie dynamitem tany i zalew kopalni. — Walka o zycie. — Zemsta kopalni.

Kino-Teatr „**Piccadilly**“ ul. Wielka. **Dziś!** Arcy-dzieło **W KRAJU KRWI i ŁEZ** Wielki 8-mio aktowy drama s **W. Gajdarowem** w roli głównej ze współudziałem artystów teatru Stanisławskiego **Mikołaj Ozernow** i **hr. Piechowska**.

!!! UWADZE P. P. ZIEMIAN I ROLNIKÓW!!!

KUPIJEMY w DOWOLNYCH ILOŚCIACH NASIONA:

KONICZYNY CZERWONEJ, BIAŁEJ, SZWEDZKIEJ, INKARNATKI, TYMOTKI, PELUSZKI, WYKI SZAREJ, SERADELLI, LUBINÓW, LNU i t. d.

POLECAMY:

Na zbliżający się sezon wiosenny: nasiona selekcyjnych zbóż, traw, roślin pastewnych, ogrodowych, warzyw i t. d. gwarantowanej dobroci, kwalifikowanych przez stacje Oenony Nasion. W interesach Sz. Klienteli jest jaknajwcześniejsze nadsyłanie zamówień. Maszyny i narzędzia Rolnicze fabryk krajowych i zagranicznych pierwszorzędnej jakości.

HURT — DETA

Cenniki, katalogi, oferty na żądanie odwrotna pocztą gratis i franko.

POLSKA SPÓŁKA HANDLOWO-PRZEMYSŁOWA „PLON”

w WILNIE ul. Portowa № 6-c.
DEPESZE: „P. ON-WILNO“ Telefon Nr. 799.

REPREZENTACJE:

Spółki Akcyjnej „Granum“. Połączone krajowe Hodowle Nasion Selekcyjnych. Spółki Akcyjnej Bronikowski, Grodzki i Wasilewski. Skład maszyn i narzędzi rolniczych.

SIANO

nieprasowane

do sprzedania 45 000 kilo

maj. Mały Mezejków.

Wł. Brochockiego

St. Skrzybce.

Tamże do sprzedania deski

sosnowe rozmaitych roz-

miarów.

Ogrodnik stale zamiesz-

kały w Wilnie przyjmuje

roboty obciążania owo-

cowych drzew i przesadka

pokojowych kwiatów, oraz

wiosną urządzenie kwiet-

ników i ogrodów warzyw-

nych. Adres stały: Zamka-

wa 11, kwaciarnia ogrodnik

Bielewicz.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

Polskiego Banku Parcelacyjnego

odbędzie się dnia 12-go kwietnia 1924 r. o godz. 5 popołudniu w Wilnie, w lokalu Banku ul. Ad Mickiewicza Nr. 8.

Akcje jak imienne, tak i na okaziciela, albo zaświadczenia instytucji finansowych o zdeponowanych u nich składek, z numeracją i oznaczeniem, że nie będą wydane właścicielowi przed 13 kwietnia 1924 r. jak również pełnomocnictwa do głosowania powinny być złożone Bankowi najpóźniej 5 kwietnia 1924 r.

Porządek dzienny.

1. Sprawozdanie z działalności Banku za rok 1923.

2. Rozpatrzenie zamknięcia rachunków za rok 1923.

3. Sprawozdanie komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorjum Komitetowi Wykonawczemu i Dyrekcji.

4. Podział zysków i ustalenie dywidendy.

5. Ustalenie warunków przystąpienia do Zjednoczenia towarzystw parcelacyjnych.

6. Wniosek Rady co do likwidacji pozostałej po przystąpieniu do Zjednoczenia części majątku P. B. P.

7. Wybory nowych członków Rady na miejsce wylosowanych, względnie wybory członków Komisji likwidacyjnej.

8. Cofnięcie uchwały nadzwyczajnego walnego Zgromadzenia z dnia 17 listopada 1923 r. w sprawie powiększenia kapitału zakładowego i zmian niektórych paragrafów statutu.

9. Wolne wnioski (powinny być złożone Radzie na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem).

O ile zebranie nie dojdzie do skutku z powodów, przewidzianych w § 46 statutu, następane zebranie w myśl tegoż § statutu, prawomocne bez względu na ilość uczestników, odbędzie się tegoż 12-go kwietnia 1924 r. o godz. 6-ej popołudniu w tymże lokalu.

Rada Polskiego Banku Parcelacyjnego.

Drugi 3-miesięczny kurs techniki i estetyki wymowy

przy Szkole Dram. Im. St. Wyspiańskiego 10 III — 12.VI 1924 r.

Wykłady dwa razy tygodniowo w godz. popołudniowych. Informacje i zapisy kandydatów 7 i 8 b. m. od 5—6 popoł. w kancelarii szkoły dram. im. St. Wyspiańskiego (Ludwisarska № 7 Związek Młodzieży Z. Wileńskiej).

KRAWIEC

JAN ŻUKOWSKI

św. Jańska 3

Przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych matetajów po cenach najniższych.

Dla wojskowych i urzędników rabat.

Departament VIII Sanitarny M. S. Wojsk.

ogłosił w „Polsce Zbrojnej“ Nr. 65 oraz w „Monitorze Polskim“ konkurs na dostawę leków, materiałów opatrunkowych i środków dezynfekcyjnych.

Termin składania ofert dn. 26 marca 1924 r.

Ważne dla banków i firm handl.!!

Składy towarowe, murowane w Wilnie pojemności na 30—50 wag. ładunku, do tego plaie duży wolny, z własną bocznica kolejową, przy rampie, są do wydzierżawienia natychmiast na dogod. warunkach szczególnie dla banku. Oglądać i umawiać się: Wilno, ul. 2 ga Raduńska 16, u inżyn. Jankowskiego.

Ogłoszenie.

Niniejszem podaje się do ogólnej wiadomości, iż w dniu 11-go marca r. b. w Starostwie powiatu Wileńsko-Trockiego (Wilno, Ostrobramska 6) o godzinie 11-ej rano odbędzie się licytacja 4-ch byków i 1-go wozu.

(—) **B. Grabowski.**

Starosta pow. Wileńsko-Trockiego.

KRAWIEC L. KULIKOWSKI

Ad. Mickiewicza 33-a.

Przyjmuje obstalunki w zakresie krawieczyzny wchodzące z materiałów własnych, posiadanych w wielkim wyborze oraz i powierzonych.

Robota solidna. Ceny umiarkowane.

D-r. POPILSKI

Choroby skórne i wener. Potrzebna pokojowa sumienna i pracowita. S te Jakóbska 16, m. 3 od 3—4 pop.

Młyn duży w Wilnie, z oddzielną krupniarnią, obecnie ednawiany, ogółem na 1½ wag. dziennej produkcji, z własną bocznica kolejową, obszernymi składami murowanymi, natychmiast do wydzierżawienia, na dogod. waran. Oglądać i umawiać się: w Wilnie, ul. 2-ga Raduńska 16, u inżyn. Jankowskiego.

WZBRONIE NIE WYPŁAT.

Sąd Okręgowy w Wilnie, 1-szy Wydział Cywilny, ogłasza, iż na żądanie Witwitskich Zygmunta i Emilii decyzją z dnia 14 listopada 1923 roku postanowili: wzbronili wszelkich wypłat z akcji Wileńskiego Banku Ziemskiego nominalnej wartości po 250 rub. Nr. Nr. 2839 i 18918 i listów zastawnych tegoż Banku Nr. Nr. 518, 519, 523, 524, 525, 533, 1305, 1886, 2682, 2917, 12466, 12467, 12515, 12613, 12680, 14078, 14997, 16638, 17007 nominalnej wartości po 1000 rb. każdy; Nr. Nr. 211, 562, 564, 1747, 1995, nominalnej wartości po 500 rb. każdy z kuponami na 2 stycznia 1918 r., oraz wzbronili dokonywania jakiegokolwiek transakcji z temi akcjami i listami zastawnymi. Wzywa się przeto wszystkich roszczeniowych do powyższych tytułów, aby w ciągu lat 3 ch licząc od daty wydrukowania pierwszego ogłoszenia w „Monitorze Polskim“, złożyli je, lub zgłosili sprzeciw.

KUPIJĘ

NASIONA

koniecznych, tymotki seradelli, wyki i peluski. Proszę o nadsyłanie próbek.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawalna Nr. 11-a

SÓL jadalną wagonowo i na worki z własnych składów (przy Stacji Towarowej) poleca

Tow. dla Handlu i Przemysłu

JANUSZ GERZABEK i S-ka

S-ka Akc.

Wilno, Królewska 5, tel. 625. Warszawa, Niecała 6, tel. 19409. Adr. Telegr. „GERPE“.

Dostawa do wszystkich miejscowości w Wileńszczyźnie.

KLINIKA

POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNA

Uniwersytetu St. B. (Bogusławska 3) przyjmuje chore i rodzące e każdej porze dnia i nocy. Bezpłatna poradnia (ambulatorjum) od 10—12 godz. codziennie prócz dni świątecznych.

Nowa Szkoła KROJU i SZYCIA

mistrzini cechu Warszawskiego

Stefanji Stefanowicz, Wilno, Ofiar-

na 2, m. 22

(w podwórzu). Zapisy codziennie. Wydaje patenta cechowe podmistrzowskie i mistrzowskie, dające prawo

otwierania szkół kroju i pracowni.

Dr. Marjan Mienicki

Wileńska 34 m.3.

Choroby weneryczne, syfilis i skórne (leczenie szt. słow. — cęcem górskim).

Przyjmuje od 4—7.

Dr. L. Ginsberg

Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka

3 róg Wileńskiej, Tel. 352

od 9—1 i 4—7.